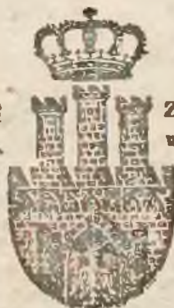
Nᵉʳ 36. ROK 1842. WTOREK 15 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dzieśię miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Faustyna M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Sławoy.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	dzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
12	6	27" 11'' 220	— 12° 6	0''' 63	Pł Zachodni słaby	Pogoda	Mgła
	2	11, 611	— 4, 6	1, 14	Żaden	,,	
	10	11, 502	— 10, 4	0, 78	,,	,,	
13	6	11, 324	— 13, 6	0, 57	Żaden	Pogoda	
	2	11, 138	— 3, 6	1, 12	Południowy słaby	,,	
	10	10, 928	— 9, 6	0, 84	Pł Zachodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

WYDZIAŁ LEKARSKI
w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Postanowiwszy składać corocznie w pismach publicznych podziękowanie za dary odebrane, wywiązuję się i teraz z miłego obowiązku przejęty będąc rzetelną wdzięcznością dla szanownych osób, które zakłady nasze naukowe różnemi przedmiotami wesprzeć raczyły. Pocieszającą jest rzeczą, iż ważność niesienia téj chwalebnéj pomocy coraz bardziéj się upowszechnia, i do udziału w niéj zaszczytnego więcéj osób przystępuje; poniższy wykaz okaże że rok przeszły szczęśliwszym był od innych lat w téj mierze, i że zakłady rzeczone przedmiotami rzadkiemi lub nawet kosztownemi wzbogacone zostały. Gabinet anatomii porównawczéj oprócz darów przywiedzionych w ostatniém podziękowaniu umieszczoném w *Gazecie Krakowskiéj* z dnia 6 Marca 1841 pozyskał jeszcze aż do końca roku tegoż następujące: Łabędzia dzikiego od JWéj Hr. Arturowéj Potockiéj; czaszkę mumii czarnéj którą Wny Władysław Wężyk w czasie podróży po wschodzie roku 1839 w Egipcie nabył, i gabinetowi rzeczonemu przekazał; W. Professor Hechel podarował susła pospolitego; W. Professor Kwaśniewski potwornego karpia; Wny Zeiszner Dr. Filozofii kilka exemplarzy muszli skamieniałych i jaszczury wodne; W. Antoni Lewiecki Ob. Galicyi, kanię młodą; W. Rudolf Steinkeller małpkę z rodzaju koczkodanów; W. Bolesław Kaluski Ob. Galicyi słomkę; W. Professor Czerwiakowski kurkę błotną i nura mniejszego; W. Professor Aubertin jeżowca morskiego skamieniałego; W. Edward Witkowski z Litwy, kilkanaście zębów żarłoków przedpotopowych; Wny Michalczewski czaplę; Wny Gontré bitnika; W. Paprocki bąka; W. Bruśnicki takiegoż ptaka; W. Syxtus Kozłowski Dr. med. cyrankę i kraskę pospolitą; JP. Stróżecki Kand. Fil. dzierzbę, jeżyka i wilgę; JP. Slizowski kand. med. chruściela, kozodoja i grubołuska; JP. Czajkowski kand. filoz. łaskę; — do gabinetu historyi naturalnéj JW. Hr. Tadeusz Ostrowski zbiór dokładny roślin alpejskich zasuszonych, składający się z 838 gatunków, w ozdobnéj oprawie; JW. Konsyliarz Appellacyi Nechay zbiór muszli skamieniałych z okolic Lwowa, bursztyn w piaskowcu, baryłę prętową i asfalt; W. Majer Kommis. dróg w Karlsbadzie 12 minerałów

a między temi: liście i orzechy włoskie w żelazo darniowe przemienione, i węgiel żywiczny; JP. Dąbrowski uczeń lyc. ammonit wielki; W. Dr. Rudawski asfalt sprężysty z okolic Jasła;— do gabinetu patholog. W. Werner radzca nadworny z Pszczyny, dwa kamienie moczowe ludzkie; JP. Garbusiński robaka nitkowca, na 6 cali długiego z jabłka; wreszcie W. Niedzielski Dr. med. książek rozmaitych lekarskich 67 celem niesienia naukowej pomocy młodzieży nauce lekarskiéj poswięcającéj się.

Dziekan w imieniu Wydziału Lekarskiego składa Szanownym wzwyż wymienionym Dawcom uprzejme podziękowanie, i o życzliwe ich nadal chęci upraszа.

Kraków dnia 11 Lutego 1842 roku.

L. Bierkowski D. W. L.

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 6 *Lutego.*

Biόra izby deputowanych zajmowały się wczoraj projektem do prawa o nadzwyczajnych kredytach z roku 1840 i 1841. Ministerstwo wojny w zeszłym roku najwięcéj przekroczyło summę budżetem oznaczoną, nadebrało bowiem 19,825,929 fr. Minister usprawiedliwiał tę przewyżkę podrożeniem zboża i powiększeniem armii afrykańskiéj, któréj siła do 38,000 budżetem oznaczona, 70,345 wynosiła i dla tego wymagała tak wielkiego nadzwyczajnego kredytu. Okoliczność ta dała powód do ogólnego roztrząsania interesów afrykańskich. Minister spraw wewnętrznych bronił teraźniejszego systemu w Afryce z wielką żywością. Nowszemi czasy, mówił on, wielkie odniesiono korzyści, potrzeba więc teraz tylko wytrwałości, aby zaspakajające osiągnąć rezultaty. Pan Dufaure mówił w tym samym duchu i wystawiał wszystkie korzyści, jakie z 250 milowego brzegu Francya mieć będzie. Przeciwnicy dotychczasowego systemu w Afryce, pp. Passy, Desjobert, Piscatory, Duferat i t. d. obstawali znowu przy swoich już znanych zdaniach. Posiadłość afrykańską uważają oni za rzecz ukończoną, ale nie zmniejszą żądają gorliwością ograniczenia się ważniejszemi punktami nadbrzeżnemi. W ogóle w biόrach zdanie przeważało, aby rząd z wielką energią daléj prowadził wojnę, ale skoro potęga Abd-el-Kadera pokonaną zostanie, żeby poprzestał na ograniczonéj posiadłości.

Messager donosi dziś w sposób urzędowy, że rząd przełoży izbom projekt do prawa mający na celu system zaprowadzenia wielkich kolei żelaznych. Zdaje się więc, że różność zdań w ministerstwie uchyloną została.

Znane wnioski pp. Gannerona i Ducosa obudziły w izbie powszechne zajęcie i spowodowały licznych mówców do zapisania się na rozprawy nad temi przedmiotami. P. Isembert ogłosił w tutejszych gazetach list w których oświadcza, iż zupełnie godziwym i prawym sposobem powziął wiadomość o piśmie, które z mównicy odczytał i że nie potrzebuje nikomu sprawiać się z tego.

Quotidienne wyszła dziś z próżną kolumną na przodzie, gdyż drukarz nie chciał przyjąć na siebie odpowiedzialności artykułu. Właściciel powyższéj gazety uważając opuszczenie to za niedotrzymanie umowy, donosi że drukarza zapozwie i zwraca uwagę na osobliwą sprzeczność, że jest zmuszonym wydać gazetę z próżnią-cenzuralną, chociaż prawo zasadnicze na wieczne czasy zniosło cenzurę.

Ministerstwo oświecenia publicznego zasuspendowało prelekcye pana Ferrari professora filozofii przy uniwersytecie Strasburskim obwinionego o wykładanie socyalizmu i systemu komunistów, znanych z processu Quenisseta.

Dnia 1 *Lutego.*

Wczorajsze obrady w biόrach izby deputowanych są dziś przedmiotem uwag dziennikarzy. Najważniejszym z przełożonych do przeczytania wniosków jest wniosek pana Gannerona o tak nazwanych Inkompatibilitacyach. Przyszłoby się dziwić, iż wsystkie biόra zezwoliły na przeczytanie wniosku tego, gdyby nie wiedziano o oświadczeniu ministrów w ich biόrach, że się przy czytaniu jego na publiczném posiedzeniu sprzeciwiać nie będą; ponieważ im o to chodzi, aby go następnie z mównicy zbijać mogli. Text tego wniosku Gannerońskiego jest następujący:

Art. 1. Członkowie izby deputowanych, nie będący w dzień ich nominacyi płatnymi, publicznymi urzędnikami, nie mogą nimi zostać, dopóki są członkami izby i jeszcze rok jeden po upływie ich polecenia.

Art. 2. Postanowienie to nie powinno być zastósowane do następujących urzędników publicznych: ministrów, posłów; podsekretarzy stanu, jeneralnych dyrektorów, jeneralnych prokuratorów przy sądzie kassacyjnym, przy izbie obrachunkowéj i przy królewskim trybunale pa-

ryzkim, naczelnych dowódzców gwardyi narodowéj, gubernatorów francuzkich posiadłości w Afryce, wielkiego kanclerza legii honorowéj, gubernatora banku.

Art. 3. Wyrzeczony w tym artykule zakaz nie może być zastosowany do tych deputowanych którzy znowu urząd przyjmują, zaniechany przez nich w ciągu ich prawodawczego polecenia.

Art. 4. Deputowani, będący w chwili swego mianowania urzędnikami, nie mogą, prócz wyrażonych w artykule 2 przypadków, w inny sposób być posunięci na wyższy stopień, jak tylko w regularny i stopniowy, w hierarchicznym porządku téj odnogi służbowej, do której należą.

Art. 5. Obowiązki deputowanego nie dadzą się pogodzić z obowiązkami jeneralnego proknratora, jeneralnego adwokata i zastępcy przy wszystkich innych trybunałach prócz powyżéj wyrażonych; daléj z obowiązkami inżenierów en chef, zwyczajnych inżenierów, jeneralnych sekretarzy, dyrektorów szefów dywizyjnych, i urzędników wszystkich ministeryów.

Art. 6. Prezes i sędziowie trybunałów pierwszéj instancyi nie mogą być obrani deputowanymi przez kollegia obiorcze okręgów, w których swe obowiązki pełnią.

Art. 7. Przepisy takowe staną się przy najpierwszych ogólnych wyborach obowięzującymi.

Wniosek ten, który ministeryum niezawodnie wszelkiemi sposobami zbijać będzie, zawiera zarodek reformy radykalnéj. Gdyby go przyjęto, możnaby z dość wielkiém prawdopodobieństwem przewidzieć, iż pod jego wpływem zebrana izba tak dalece wolną będzie od wszelkiego ministeryalnego wpływu, że dalsze wnioski o reformę na żadną zawadę nie natrafią. Pan Garneron mógłby się wtedy pochlubić, że w spokojny całkiem sposób drugą rewolucyą Lipcową wywołał.

ANGLIA.

Londyn 29 Stycznia.

Na ostatniém zgromadzeniu stowarzyszenia repealistów w Dublinie O'Connell złożył znowu 100 f. st. z Albany i 20 f. st. z New York do składek towarzystwa i odczytał przyłączony do tych dodatków list, w których irlandczycy zachęcani są do wytrwania w walce przeciw Anglii, z przyrzeczeniem większego niż się spodziewają wsparcia z Stanów Zjednoczonych.

Morning Chronicle opowiada, że król Ludwik Filip napisał własnoręcznie list do prezydenta Stanów Zjednoczonych, w którym dziękuje przez niego ludowi amerykańskiemu za uprzejme przyjęcie jego syna xięcia Joinville.

Podług *Globe* rozchodziła się wczoraj na giełdzie zbożowéj pogłoska, że plan ministrów względem uregulowania nowego cła od zboża jest stanowczo ułożony. Podług tego planu ceny zboża w Szkocyi i Irlandyi mają być brane do wyliczenia średniéj tygodniowéj ceny razem z angielskiemi i to z okręgów rolniczych, nie zaś z wielkich targów w miastach. Przez to mniemają że otrzymane będą średnie ceny o 6 do 8 szylingów niż podług dotychczasowéj metody przez to jak utrzymuje *Globe*, wszelkie korzyści jakieby zredukowanie skali cła przynieść mogło, zostałyby zneutralizowane i nowe prawo byłoby jeszcze bardziéj uciążliwém niż dotychczasowe; dla tego dziennik ten sądzi, że pogłoska w mowie będąca nie zasługuje na wiarę.

Najświeższe raporta lizbońskie z dnia 17 b. m., zajmują się jeszcze ciągle nowym planem finansowym tamtejszego gabinetu, który podług korespondenta dziennika *Morning Post*, lepiéj jest teraz przyjmowany niż w początku.

W zeszłym tygodniu pod przewodnictwem Sir E. Smitha, odbyło się zgromadzenie roczne towarzystwa tych Anglikańskich protestantów, którzy są za wolnością w sprawach kościelnych i religijnych. Prezes skreślił w obszernéj rozprawie postępy téj zasady. Zdaniem jego, Sir R. Peel i nawet lord John Russell, będący nierównie gorliwszym zwolennikiem kościoła panującego aniżeli następca jego, w Szkocyi przez ruchy tamże przeciw patronatom, ujrzą się w konieczności przyłączenia się do zasady dobrowolności. W Anglii trzy istnieją systemy: Odrodzenie przez chrzest czyli katolicyzm; usprawiedliwienie przez wiarę czyli protestantyzm; nareszcie nauka tych, co w odmianę zupełną nie wierzą, ale chrystyanizm za środek do polepszenia charakteru naturalnego poczytują. Trzeci system nie tyle zawiera supernaturalizmu, aby na losy świata wpływ wielki wywierał. Puzeiści są słabymi Anglo-katolikami, którzy się teraz stają Rzymskiemi katolikami; musi wyznać, że szerzenie się téj sekty nadzwyczajnie go zadziwia. Jest to uwagi godném faktum, że równie w Anglii jak Szkocyi talent i energia przedewszystkiém na stronie ruchu kościelnego stanęły. Nie ma Robertsona na północy, ani Warburtona, aby na południu opór stawiać. Okoliczność ta jest wystarczającą, aby

szybkie mnożenie się duchowieństwa duchem katolicyzmu przejętego wytłumaczyć. Duchowny; znający dokładnie dyecezyę loudyńską, oświadczył przyjaciołom swoim, że dwie trzecie części xięży młodych, których widział, są katolikami. Chociaż w Oxfordzie nie mają jeszcze większości, są jednak tak mocni, że omało professury wymowy nie zagarnęli. Smiałość ich równie zadziwia jak ich mnożenie się. Jakkolwiek obrzędom zbyt wielkiego znaczenia nie przypisuje, widać jednak, na co wszystko to zakrywa. Wiadomo, że w Oxfordzie nawet spowiedź zauszną i śluby zakonne wprowadzono. Wzywa więc duchowieństwo ewanielickie, aby wyrzekło czy prawa na to zezwalają, aby z kazalnic protestanckich nauki katolicyzmu głoszono? — Zgromadzenie poczyniło następnie różne postanowienia i uchwaliło między innemi utworzenie dziennika pod tytułem: »Wolny.«

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 13 do dnia 14 Lutego.

Dołgoruki Piotr xiążę, Tyrno Michał, Dąbski Franciszek, Ciszewski Felix ob.. Rogawski Michał ob., Roczarski Wincenty, Piatkowski Jan. Borkowski Xawery, Cywiński Szymon; Dobrzańska Emilia ob., Złowocki Józef ob., Bzowska Marya ob., Lesniewska Justyna, Knopf Franciszek ob., Krzyszkowski Kajetan, Lgocki Serafin os., Rycerska Julia, Stankowski Ignacy, z Polski; — Stadnicki Władysław ob., z Galicyi; — Drzemalla Karol, Botta August; Rakowski Jan Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Bardzki Filp, Buchholtz, Karwicki Wincenty ob., Gumiński Władysław, Czech Antonina, do Polski; — Zirchioff Piotr, Dolhorokow xiążę, do Galicyi; — Mittasch Altmann Leopold, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

MY PREZES I SENATOROWIE

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Wiadomo czyniemy iż:

Trybunał I. Instancyi

wydał następujący wyrok:

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych na Audyencyi Publicznéj Trybunału Pierwszéj Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu dnia trzeciego Lutego tysiąc ośmset czterdziestego drugiego roku.

Wydział Pierwszy.

Obecni:

M. Soczyński Z. Prezesa Trybunału Sędzia Appellacyjny.

Czernicki }
Ekielski } Z. Sędziów

Janicki Pisarz

(podpisano) *Soczyński, Janicki.*

Trybunał,

Powziąwszy wiadomość z odgłosu publicznego, iż handel pod firmą Józefa Grünbaum i syn w Krakowie exystujący odmawia wypłaty zaciągnionych przez niego handlowych zobowiązań, przeto Trybunał na zasadzie artykułu 13 księgi III. kodexu handlowego, handel pod firmą Józef Grünbaum i syn, w Krakowie exystujący, za upadły ogłasza, i upadłości téj otwarcia termin z dniem dzisiejszym stanowi, nakazując Sądom Pokoju I i II. Okręgu M. Krakowa jak i Okręgu V. Krzeszowickiego przyłożenia pieczęci na majątku do handlu upadłego należącym kommissarzem upadłości Z. Sędziego Trybunału Czernickiego, kuratorami zaś Soświńskiego O. P. D. adwokata przy sądach W. M. Krakowa i Konstantego Morbitzera kupca i obywatela miasta Krakowa miannje, i wyrok niniejszy umieszczeniem w Izbie Audyencyonalnéj Trybunału I. Instancyi i podaniem do pism publicznych ogłosić postanawia, opłatę wpisu zawieszając.

Osądzono w Pierwszéj Instancyi z tymczasową exekucyą.

(podpisano) *Soczyński, Janicki.*

Zalecamy i rozkazujemy i t. d.

(podpisano) *Soczyński, Janicki.*

Zgodności niniejszéj kopii z wyrokiem oryginalnym, w aktach Trybunału pozostałym zaświadcza.

Pisarz Trybunału I. Instancyi
Rpltéj Krakowskiéj
Janicki.

(2 r.)

Doniesienie prywatne.

Naszego tegorocznego świeżo wyszłego katalogu różnych drzew, krzewów, roślin i pflanców wazonowych jak równie i georginij dostanie gratis u W. Franciszka Antoniego Wolffa przy rynku głównym pod Ner 20 w Krakowie.

Hamburg w miesiącu Styczniu 1842 r,

James Booth i Synowie
właściciele szkółki flotbeckerowskiéj.

(2 r.)